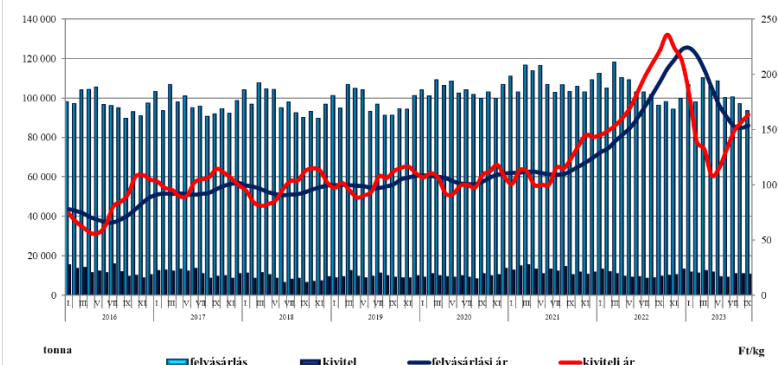


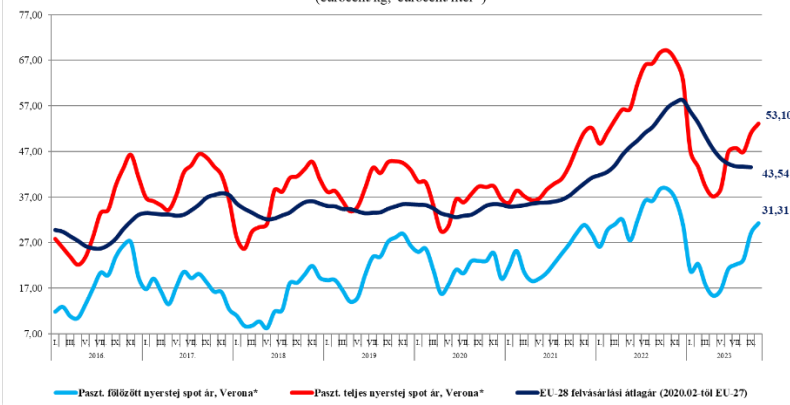
2023. OKTÓBER

A hazai tejfelvásárlás és -kivétel alakulása



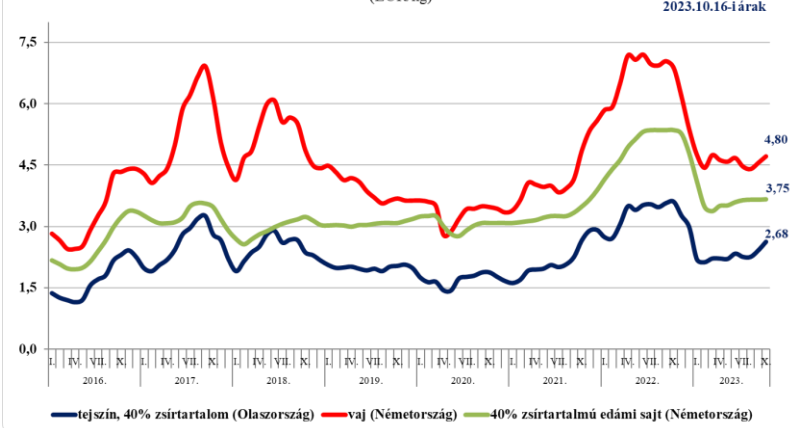
A hazai felvásárlási ár csökkenése hét hónap után megállt és 1,4%-os mérsékelt növekedéssel szeptemberben 153,57 Ft/kg-ra emelkedett. Ez az ár 20%-kal alacsonyabb az egy évvel korábbi árnál, a 2023. januári rekord ártól pedig közel 30%-kal marad el. A kivételi ár tovább emelkedik, a szeptemberi 4,5%-os növekedéssel elért 163,54 Ft/kg ár 26%-kal alacsonyabb az egy évvel korábbi árnál, a felvásárlási árat azonban 6,5%-kal meghaladja. A felvásárlás ismételt csökkenést, míg a kivétel nőtt szeptemberben előző évhez képest, ezzel az első kilenc hónapban a felvásárlásnál 4%-os csökkenés, a kivételnél pedig 8%-os növekedés mutatkozik 2023/2022 viszonylatában. A nyerstej kivételi arány 10,7%-os. (Forrás: AKIPÁIR)

Nyerstej áralakulás az Európai Unióban
(eurocent/kg, eurocent/liter*)

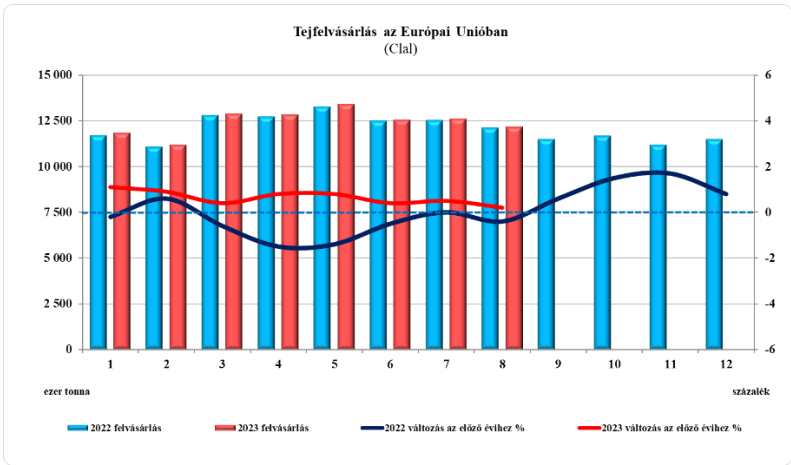


Az EU-27 átlagára két év emelkedést követően január óta, egyre lassuló ütemben ugyan, de csökken, a szeptemberi – az Európai Bizottság becslése szerinti – átlagár 0,3%-os mérséklődést mutat. Ezzel az uniós átlagár 20%-kal süllyedt az egy évvel korábbi ár alá. A spot árak mindeközben május óta, a teljes tej augusztusi közel 2%-os csökkenésétől eltekintve, folyamatosan emelkednek. Októberben a főzőtejszín ára 7, míg a teljes tejé 4%-ot meghaladó mértékben javult. Ezzel az egy évvel korábbi árszínhez mért elmaradás kissé mérséklődött: a teljes tejé 23, a főzőtejszíné 19%-os. (Forrás: MMO, Clal)

A vaj, a tejszín és a sajt nagykereskedelmi ára az Európai Unióban
(EUR/kg)



A vizsgált tejszír alapú termékek közül a vaj és a tejszín árában a szeptemberi nagyobb mértékű javulás október elején is folytatódni látszik: az olaszországi tejszín ára 9, a németországi vaj ára 4%-kal emelkedett. Mindeközben a németországi sajt ára továbbra is stabilan alakul, előző hónaphoz mérten csupán egy enyhe, 0,3%-os növekedés mérhető. Ezen folyamatok ellenére az októberi árak még mindig jelentősen elmaradnak az egy évvel korábbi csúcs áraktól: a sajtnál 32, a vajnál 31, a tejszínnél pedig 27%-kal csökkentek az árak egy év alatt. (Forrás: Clal)



Tej	Változás (%)	
	2023/2022	2024/2023
Felvásárlás	+0,3	+0,2
Tehénállomány	-0,6	-0,6
Tejhozam	+1,0	+0,9

Friss tejtermékek	Változás (%)	
	2023/2022	2024/2023
Termelés	+0,4	-0,9
Export	-4,5	+0,0
Import	+0,0	+0,0
Fogyasztás	+0,6	-0,9

Sajt	Változás (%)	
	2023/2022	2024/2023
Termelés	+1,0	+0,7
Export	+1,5	+2,0
Import	-6,0	-2,0
Fogyasztás	+0,2	+0,5

Sovány tejpor	Változás (%)	
	2023/2022	2024/2023
Termelés	+0,0	+0,0
Export	+15,0	-7,0
Import	+0,0	+0,0
Fogyasztás	-1,6	+3,0

Vaj	Változás (%)	
	2023/2022	2024/2023
Termelés	+0,3	+0,0
Export	+7,0	+2,0
Import	+5,0	+0,0
Fogyasztás	+0,4	+0,2

Az EU-27 tejfelvásárlása augusztusban bár továbbra is kis mértékben, de ismét növekedett (+0,2%) előző évhez mérten, ezzel 2023 első nyolc hónapjának összes felvásárlása 0,6%-kal magasabb az előző év azonos időszakában felvásárolt mennyiségnél. Az első nyolc hónap adatai alapján a nagy tejtermelő országok közül Németországban (+2,4%), Hollandiában (+2,6%) és Lengyelországban (+1,5%) folytatódott a termelésnövekedés, míg Franciaországban (-2,3%), Olaszországban (-1,2%) és Írországbban (-0,8%) továbbra is csökken a felvásárlás előző évhez képest. (Forrás: Clal)

Az Európai Bizottság Mezőgazdasági Főigazgatósága 2023 októberében tette közzé a friss piaci adatok alapján átdolgozott rövidtávú előrejelzését a 2023-2024. évek vonatkozásában. Az előrejelzés szerint pozitív piaci kilátások jelei mutatkoznak: az input költségek (pl. energia, műtrágya és takarmány) tovább mérséklődnek és a termelői árindex csökkenése mellett már a feldolgozói és fogyasztói árindexek emelkedése is megállt, ahogy az élelmiszerinfláció is elérte – történelmi – csúcstát.

Az uniós nyerstej árak év eleje óta tartó csökkenése ellenére a tejfelvásárlás stabilan alakul, az év egészét tekintve enyhe növekedés is várható. Habár a tehénselejtezők száma év végére megnőhet, a tehénállományban az előző évihez hasonló mértékű csökkenésre lehet számítani. A 2024. évben, normál időjárási körülményeket feltételezve, a tejhozam tovább emelkedik és a tejfelvásárlás is stabil marad. Habár a tejtermékek iránti globális kereslet még mindig viszonylag gyenge, a csökkenő uniós tejtermék árak egyre versenyképesebbek, amely az export fellendüléséhez vezet. A növekedés különösen kifejezett a vaj és a tejpör esetében, míg a magasabb hozzáadott értékkel bíró termékeknél mérsékeltebb.

A tejfelvásárlás növekedéséből és a beltartalmi értékek javulásából 2023. évben is a sajt előállítás tud a leginkább profitálni, annak ellenére, hogy belső felhasználása az inflációs nyomás miatt korlátozott marad. A növekvő árakkal szembeni nagyobb fokú ellenállás látszik ugyanakkor a friss tejtermékek fogyasztásának és termelésének emelkedésében, míg a vajnál az erősödő export okoz termelés növekedést. A 2024. évben még mindig a sajt lesz a preferált termelési opció. Az ideinél enyhébb növekedés várható a vaj exportjában, míg a sovány tejpornál, az ez évi erős bázist alapul véve, az export csökkenésére lehet számítani. A friss tejtermékek uniós fogyasztása és ezáltal előállítása 2024-ben várhatóan visszatér a csökkenő trendhez.

(Forrás: EU AGRI)